Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 140

Datum	17 oktober 2025
Van	College B&W
Behandeld door	Jan den Boer Rinske Hordijk en Loog Landaal
E-mailadres	j.den.boer@utrecht.nl
Kenmerk	31942586
Beleidsveld	Groen, Cultuur, Openbare Ruimte

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2025 nummer 140 van Charlotte Passier (VOLT) mede namens Julia Kleinrensink (GroenLinks), Anne Sasbrink (Partij voor de Dieren), Nadia Stylianou (D66), Joachim Cornielje – Rick van der Zweth (PvdA), Marijn de Pagter (VVD) van 2 september 2025 over “Hoe staat het met de vergroening van de Amerhof”
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Deelt het college onze mening dat het met het oog op de gevolgen van de klimaatverandering (warmere zomers en hevigere regenbuien) belangrijk is dat de Amerhof wordt vergroend?
Antwoord 1
Ja, vergroening van de Amerhof is belangrijk. Daarom wordt momenteel samen met de buurt en de kunstenaar gekeken naar een ontwerp dat zorgt voor vergroening en tegelijkertijd recht doet aan het kunstwerk.

Vraag 2
Klopt het dat de gemeente al 7 jaar met de bewoners in gesprek is over het vergroenen van de Amerhof?
Antwoord 2
Dat klopt. Het is een complex vraagstuk dat al veel tijd gekost heeft.

2a.
Zo ja, kan het college in vogelvlucht aangeven welke stappen de afgelopen 7 jaar zijn gezet?
Antwoord 2a
In 2017 zijn in overleg met bewoners nieuwe bomen geplant.
In maart 2020 is er op verzoek van bewoners uit Rivierenwijk een overleg geweest met bewoners, wijkadviseur, Culturele Zaken en basisschool De Wereldwijzer om mogelijkheden voor aanpassingen

voor het plein te onderzoeken (dit was tijdens Corona). Dit heeft geleid tot verder intern overleg over een integrale visie op de Amerhof en aansluiting bij het project Rivierenwijk Groen. Dit programma is in 2021 van start gegaan met als doel een aantal locaties in Rivierenwijk (waaronder de Amerhof) groener te maken. Dit alles in overleg met bewoners en andere betrokkenen.

Voor de Amerhof is in 2022 een startnotitie opgesteld met een bestuurlijke opdracht om een herontwerp voor de Amerhof te onderzoeken waarbij de randen van het plein maximaal vergroend worden met inachtneming van het kunstwerk. De Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving is betrokken om advies te geven over de cultuurhistorische waarde van het kunstwerk. Dit advies is meegenomen in de startnotitie.

In oktober 2022 zijn 2 bewonersavonden georganiseerd voor omwonenden. De bestuurlijke uitgangspunten zijn toen benoemd waaronder behoud van het mozaïek. Bij bewoners zijn ideeën en wensen opgehaald voor vergroening en het stimuleren van de leefbaarheid op het plein. Ondertussen zijn andere Rivierenwijk Groen-projecten ook opgepakt en uitgevoerd. In de tussentijd is er wel steeds overleg geweest over hoe de Amerhof aan te pakken en is er in 2023 opdracht gegeven aan kunstenaar Hans van Houwelingen om samen met de gemeente een schetsontwerp te maken binnen de gestelde randvoorwaarden. Dit ontwerp is in 2024 opgeleverd en daarna intern onderzocht op technische en financiële aspecten.

In 2024 is het schetsontwerp voor vergroening van de randen Amerhof gemaakt en doorgerekend (de scenario's die benoemd zijn bij vraag 4). De conclusie was dat er geen goede en verantwoorde invulling gegeven kon worden aan het plein binnen de randvoorwaarden van de bestuurlijk opdracht en het beschikbare budget. Voor het vervolg is voorgesteld om vanuit een bredere aanpak oplossingen te onderzoeken. En hierover het gesprek met de bewoners en de kunstenaar aan te gaan.

Vraag 3
Wat is de huidige status van de vergroeningsplannen van de Amerhof?
Antwoord 3
In augustus 2025 is in een klein team met de bewoners, de kunstenaar en een externe groenontwerper een schetsplan maakt vanuit een integrale visie, op basis van alle informatie die de afgelopen jaren opgehaald is. Daarbij wordt ook onderzocht of op korte termijn een tijdelijke invulling van het plein, op voorstel van een groep bewoners, mogelijk is. Dit wordt uitgewerkt in een vervolgopdracht, waarin de betrokkenheid van de bewoners een belangrijke rol speelt. Dit ontwerp moet meer opleveren dan voorgaande ontwerpen.

Het kunstwerk bestaat uit het gehele plein, het tapijt ofwel het mozaïek is daar een onderdeel van. Onderzocht wordt of een sterke vergroening van het niet-mozaïek gedeelte van het kunstwerk voldoende resultaat oplevert zodat het mozaïek behouden kan blijven.

Er was ook veel kritiek op het onderhoud van het plein. In week 39 is het plein volledig schoongemaakt en voortaan zal het schoongehouden worden met de hoogste schoonmaakstatus, de A status.

Op de burendag van 27 september 2025 is een klein begin gemaakt met de vergroening, het zogenaamde tegelwippen. In aanwezigheid van de kunstenaar is met bewoners gesproken over hun zorgen en wensen. Aanwezigen legden veel nadruk op het belang van de mogelijkheid om te spelen op het plein.

Vraag 4
Is het gesprek aangegaan met de kunstenaar om zijn kunstwerk te vergroenen?
Antwoord 4
Er zijn diverse gesprekken met de kunstenaar geweest en er is een ontwerpteam samengesteld waar hij deel van uitmaakte. De kunstenaar heeft hiervoor een opdracht gekregen en hij heeft in 2023/2024 samen met de gemeente aan het schetsontwerp gewerkt. De kunstenaar is echter niet betrokken geweest bij de beoordeling van de scenario's en ook niet bij de klimaatberekening van het schetsontwerp en een parkvariant.

In het huidige traject wordt samen met de kunstenaar gekeken naar een aanpak die recht doet aan het kunstwerk en die voor een aanzienlijke vergroening zal zorgen. Ook wordt onderzocht hoe deze vergroening gefinancierd kan worden met subsidies.

Vraag 5
Hoeveel varianten zijn onderzocht? En wat zijn de resultaten van de klimaatberekening?
Antwoord 5
Voor de klimaatberekening zijn drie varianten onderzocht. De huidige inrichting, een schetsontwerp dat gemaakt is met de kunstenaar en een parkvariant. De klimaatberekening heeft onder meer gekeken naar de warmste dagen. Dan leidt het behoud van het plein zonder verdere ingreep tot een hete situatie, bij het schetsontwerp is enige hitte-reductie, maar onvoldoende. Het parkmodel biedt de beste mogelijkheden, maar dat zou het opheffen van het kunstwerk betekenen.

Vraag 6
Wat is er gebeurd met de resultaten van de klimaatberekening?
Antwoord 6
De conclusie van de klimaatberekening was dat de variant met vergroening aan de randen en behoud van het mozaïek te veel hittestress opleverde. Ook waren de kosten te hoog. Op basis van deze conclusies uit de gemeentelijke technische en financiële toetsing van het schetsontwerp plus de klimaatberekeningen is besloten de vergroeningsopdracht uit de startnotitie van 25 januari 2022 te beëindigen.

Vraag 7
Zijn bewoners geraadpleegd over de resultaten van de klimaatberekening? Zo ja, wat kwam hieruit? Zo nee, waarom niet?
Antwoord 7
Uit de resultaten van de klimaatberekening, in combinatie met de hoge kosten, is geconcludeerd dat er geen haalbaar plan was, en dat er vervolgonderzoek nodig was. Er was dus geen plan dat we aan de bewoners konden voorleggen. Overleg met bewoners is pas zinvol als we een haalbaar plan, mede gebaseerd op de bij ons bekende wensen van de bewoners, kunnen voorleggen.

Vraag 8.
Is de kunstenaar geraadpleegd over de resultaten van de klimaatberekening? Zo ja, wat kwam hieruit? Zo nee, waarom niet.
Antwoord 8
De kunstenaar heeft het ontwerp gemaakt, maar is onvoldoende betrokken bij de uitwerking en de resultaten van de klimaatberekening. Achteraf gezien was betrokkenheid wel gewenst geweest. Dat overleg wordt nu alsnog met hem gevoerd. Hij geeft een aantal belangrijke kanttekeningen bij de uitwerking, bij de klimaatberekening en de financiële berekening, deze worden nu verder bestudeerd en kunnen mogelijk leiden tot een verbeterd ontwerp.

Vraag 9
Hoe weegt het college de verschillende belangen rondom kunst en vergroening bij de Amerhof en welke belangen worden daarin meegenomen?
Antwoord 9
Wij zien het belang van een goed functionerend plein midden in Rivierenwijk. Dat heeft diverse aspecten: groen, openbare ruimte, klimaatadaptatie, de cultuurwaarde van het kunstwerk, aantrekkelijkheid om te verblijven, betrokkenheid van bewoners, relatie met school de Wereldwijzer en buurthuis De Nieuwe Jutter. De belangen van de leefbaarheid in relatie tot groen en hittestress moeten voldoende opgelost worden, de andere belangen worden daar zorgvuldig in meegewogen.

Vraag 10.
Is het college het met ons eens dat het hitte-eilandeffect van de Amerhof de leefbaarheid aantast en dat de wens van bewoners tot vergroening daarom zwaar mee moet wegen?
Antwoord 10
Ja, wij zij het ermee eens dat de leefbaarheid van de Amerhof moet verbeteren en dat er tegemoet wordt gekomen aan de wens van bewoners. Behoud van het kunstwerk vinden we heel belangrijk, maar als de vergroening met behoud van het kunstwerk onvoldoende resultaat oplevert, dan wordt de mogelijkheid van verwijdering van het kunstwerk in de besluitvorming meegenomen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen Hoe staat het met de vergroening van de Amerhof?

2 september 2025

Vragen:

Onlangs ontvingen wij van de buurtbewoners van de Amerhof een brief. Ze benaderden ons met een dringend verzoek over de vergroening van de Amerhof in Rivierenwijk. De Amerhof is in 1991 ontworpen als kunstwerk door Hans van Houwelingen. Het werk bestaat voor een groot deel uit een mozaïek van stenen in de vorm van een Perzisch tapijt. Dit tapijt staat symbool voor het verwelkomen en samenbrengen van iedereen die in Rivierenwijk woont. Een mooie gedachte, maar uit de brief van de bewoners blijkt dat het plein nauwelijks gebruikt wordt.

De bewoners vragen in hun brief aandacht voor de hoognodige vergroening van de Amerhof. Dit plein is een van de heetste plekken van Utrecht en de buurtbewoners snakken naar een groene ontmoetingsplek in de buurt zo schreven zij. Inmiddels zijn zij hier al 7 jaar over in gesprek met de gemeente, tot nu toe zonder zichtbaar resultaat.

Daarom hebben Volt, GroenLinks, Partij voor de Dieren, D66 en PvdA de volgende vragen:

1. Deelt het college onze mening dat het met het oog op de gevolgen van de klimaatverandering (warmere zomers en hevigere regenbuien) belangrijk is dat de Amerhof wordt vergroend?
2. Klopt het dat de gemeente al 7 jaar met de bewoners in gesprek is over het vergroenen van de Amerhof?
    a. Zo ja, kan het college in vogelvlucht aangeven welke stappen de afgelopen 7 jaar zijn gezet?
3. Wat is de huidige status van de vergroeningsplannen van de Amerhof?
4. Is het gesprek aangegaan met de kunstenaar om zijn kunstwerk te vergroenen?

De bewoners gaven aan dat er verschillende scenario's zijn onderzocht, waaronder twee varianten: 1) een ontwerp waarbij de randen van het plein zoveel mogelijk worden vergroend met behoud van het kunstwerk en 2) een 'parkmodel' met 77 bomen. Uit de klimaatberekening blijkt dat de vergroening van variant 1 niet voldoende toekomstbestendig en klimaatbestendig is en dat variant 2 voor

aanzienlijk meer verkoeling, schaduw en betere wateropvang zorgt. Echter vereist het verwijderen variant 2 verwijderen van het kunstwerk.

5. Hoeveel varianten zijn onderzocht? En wat zijn de resultaten van de klimaatberekening?
6. Wat is er gebeurd met de resultaten van de klimaatberekening?
7. Zijn bewoners geraadpleegd over de resultaten van de klimaatberekening? Zo ja, wat kwam hieruit? Zo nee, waarom niet?
8. Is de kunstenaar geraadpleegd over de resultaten van de klimaatberekening? Zo ja, wat kwam hieruit? Zo nee, waarom niet?

Sinds 1991 zijn zomers in Nederland aanzienlijk heter geworden, met meer hittegolven en tropische dagen dan vroeger.

9. Hoe weegt het college de verschillende belangen rondom kunst en vergroening bij de Amerhof en welke belangen worden daarin meegenomen?
10. Is het college het met ons eens dat het hitte-eilandeffect van de Amerhof de leefbaarheid aantast en dat de wens van bewoners tot vergroening daarom zwaar mee moet wegen?

Gesteld door:

- Charlotte Passier, Volt
- Julia Kleinrensink, GroenLinks
- Anne Sasbrink, Partij voor de Dieren
- Nadia Stylianou, D66
- Joachim Cornielje, PvdA
- Marijn de Pagter, VVD